

Број: 416/2010-Д-02
Датум: 21.03.2011.

ЈП Ковин-Гас
Директору
ЈНА бр. 19
26220 Ковин

Поштовани,

У прилогу Вам достављамо Мишљење на Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце, који сте нам доставили дописом (заведено у Агенцији под бројем бројем 416/2010-D-02 од 24.11.2010. године)

Молимо Вас да Одлуку о ценама упутите Министарству за инфраструктуру и енергетику како би Влада Републике Србије дала сагласност.

С поштовањем,

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

На основу члана 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС“, број 84/2004) и члана 12. тачка 8. Статута Агенције за енергетику Републике Србије („Службени гласник РС“, број 52/2005), Савет Агенције за енергетику Републике Србије, на 151. седници од 21.03.2011. године, разматрао је Предлог одлуке о утврђивању цене природног гаса за тарифне ЈП “Ковин-гас”, Ковин, и даје следеће

МИШЉЕЊЕ

1. ЈП “Ковин-гас”, Ковин - трговац на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставило је својим дописом од 24.11.2010. године (заведено у Агенцији под бројем 416/2010-D-02 од 24.11.2010. године) на мишљење Предлог одлуке о утврђивању цена за обрачун природног гаса за тарифне купце којом су утврђене следеће цене:

Категорије купаца	Групе купаца	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)	Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)	Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	33,98		1.950,67
	Остали купци	32,20	173,26	1.950,67
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,75	143,88	19.506,73
	Системи даљинског грејања	31,75	145,79	19.506,73

2. У поступку оцене оправданости трошкова пословања, који се, сагласно Закону о енергетици и Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 68/2006 и 1/2007), признају енергетским субјектима при образовању цена, Агенција је на основу приложене документације и података достављених уз Предлог одлуке, утврдила да је ЈП “Ковин-гас”, Ковин при образовању цене природног гаса за тарифне купце:

- обрачунао максимално одобрени приход за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца и извршио алокацију максимално одобреног прихода на тарифне елементе применом критеријума и мерила утврђених Методологијом за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце,
- исказао цене по тарифним ставовима на начин утврђен Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС“, 1/2007).

3. Полазећи од наведених констатација и свеобухватне анализе приложене документације и података, Агенција је закључила да су елементи за утврђивање оправданих трошкова пословања који су, сагласно наведеној методологији, од утицаја на утврђивање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца исказани реално и стога је мишљења да се могу сматрати оправданим.

4. Ставови Агенције изнети у овом мишљењу, детаљније су образложени у анализи енергетско – техничких карактеристика система за природни гас, као и економско – финансијских показатеља и као аналитичка основа су прилог овог мишљења.

Број: 67/2011-Д-И/18
Београд, 21.03.2011. године

ПРЕДСЕДНИК САВЕТА

Љубо Маћић
Љубо Маћић

АНАЛИТИЧКА ОСНОВА

за оцену и давање мишљења о ценама природног гаса за тарифне купце

Уводне напомене

У складу са чланом 66. став 5. Закона о енергетици („Службени гласник РС”, 84/2004), ЈП “Ковин-гас”, Ковин лиценцирани енергетски субјект за трговину на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, доставио је Агенцији за енергетику Републике Србије (Агенција) на давање мишљења предлог акта о ценама природног гаса за тарифне купце (допис заведен у Агенцији под бројем 416/2010-D-02 од 24.11.2010. године).

У прилогу наведеног дописа достављен је Предлог цена природног гаса трговца на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, попуњене табеле по захтеву Агенције и пратећа документација.

ЈП “Ковин-гас”, Ковин је у претходном поступку, пре достављања поменутог предлога, извршио више корекција обрачуна и доставио Агенцији сва тражена образложења, документацију и додатне податке.

Полазне основе

Сви енергетско – технички и економско - финансијски подаци садржани у табелама које су, на захтев Агенције, приложене уз Предлог одлуке о ценама за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, су коректно и свеобухватно приказани. Економско – финансијска анализа предложеног акта о ценама односи се на анализу сваког појединачног елемента формуле за израчунавање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, а према Методологији за одређивање тарифних елемената за обрачун цена природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС”, 68/2006 и 1/2007), као и на проверу исправности алокације максимално одобреног прихода на тарифне елементе, односно на правилност израчунавања цена по тарифним ставовима утврђеним Тарифним системом за обрачун природног гаса за тарифне купце („Службени гласник РС”, 1/2007).

У поступку анализе економско – финансијских параметара у предложеном акту о ценама узете су у обзир и следеће чињенице:

- Подносилац захтева има правну форму јавног предузећа и ималац је лиценци за обављање три енергетске делатности, а поред тога не обавља неенергетске делатности,
- Подносилац захтева је у складу са чланом 43. Закона извршио интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима и саставио је и Агенцији доставио билансе стања и билансе успеха по делатностима, као и Извештај независног ревизора о извршеној ревизији финансијских извештаја подносиоца захтева за 2009. годину. Интерно раздвајање књиговодствених рачуна по делатностима извршено је на начин који Агенција оцењује као коректан и прихватљив. С тим у вези, сви подаци који су у економско – финансијским табелама наведени за 2009. годину, усклађени су са подацима из биланса стања и биланса успеха за 2009. годину за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца. Такође, алокација заједничких позиција биланса стања и биланса успеха, а које имају утицаја на формирање максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца извршена је коректно, односно подносилац захтева је коректно дефинисао кључеве за расподелу заједничких билансних позиција у регулаторном периоду и доставио Агенцији прихватљива образложења (рачунице) за одабране кључеве.

Општи подаци

Према подацима који се односе на почетак 2010. године ЈП „Ковин-гас“ обавља делатност дистрибуције природног гаса и управљања дистрибутивним системом и трговине на мало природним гасом на територији општине Бачка Топола, на гасоводима средњег ($6 \leq p < 16$ bar) и ниског притиска ($p < 6$ bar), укупне дужине 302.271 m. Дужина челичног гасовода притиска $6 \leq p < 16$ bar је 30.306 m, а дужина гасовода притиска $p < 6$ bar је 271.965 m, од чега је 235.070 m полиетиленски гасовод, а 36.895 m је челични гасовод.

Такође, на гасоводу притиска $6 \leq p < 16$ bar постоји 7 активних места испоруке, а на гасоводу ниског притиска ($p < 6$ bar) је 4.081 активних места испоруке, од којих су 3.953 места испоруке за домаћинства, а 128 за остале кориснике.

Количине природног гаса планиране за продају у 2010. години

Методологијама је предвиђено да је Енергетски биланс Републике Србије, односно подаци који служе за његово доношење или документа на основу којих се он доноси, основа за прихватање података о количинама природног гаса. Влада Републике Србије је Енергетски биланс за 2010. годину усвојила у децембру 2009. године. ЈП „Ковин-гас“ је према Енергетском билансу за 2010. годину планирао 10.384.000 m³ природног гаса на основу процене, узимајућу у обзир потрошњу природног гаса у претходном периоду, што је усагласности са подацима из техничких табела. Тарифни елементи за 2010. год. су утврђивани на основу количина из Биланса.

Трошкови који улазе у обрачун максимално одобреног прихода ЈП „Ковин-гас“ за енергетску делатност Трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца, расподељују се на тарифне елементе на основу података о планираним количинама природног гаса, максималној дневној потрошњи и броју места испоруке на којима ће се у 2010. години продавати природни гас тарифним купцима прикљученим на дистрибутивни гасовод ЈП „Ковин-гас“.

Тарифни елемент „енергент“ - 10.180.400 m³ је укупна планирана количина природног гаса за испоруку тарифним купцима у 2010. години. Тарифни елемент „енергент“ је правилно израчунат и износи по групама купаца у Категорији 1: за домаћинства 3.548.900 m³ и за остале купце 1.481.500 m³ и у Категорији 2: за неравномерну потрошњу 3.600.000 m³, нема купаца у групи равномерна потрошња, за системе даљинског грејања 1.550.000 m³. Планиране количине за испоруку тарифним купцима за 2010. годину су веће од реализованих у 2009. год. (7.561.490 m³) за 34,63% али су и даље мање од реализованих у 2008. години (13.109.640 m³) за 28,77%.

Тарифни елемент „капацитет“ – 74.518 m³/дан/год је за 2010. годину утврђен на основу података о испорученим месечним количинама из 2009. године тарифним купцима. Тарифни елемент „капацитет“ је правилно израчунат и износи по групама купаца: у Категорији 1 за домаћинства 38.552 m³/дан/год., за остале купце 9.992 m³/дан/год. и у Категорији 2, за неравномерну потрошњу 16.334 m³/дан/год., за системе даљинског грејања 9.640 m³/дан/год., а нема купаца из групе равномерна потрошња.

Тарифни елемент „место испоруке“ – 4.174 за трговца на мало је израчунат као средња вредност броја активних прикључака на почетку и на крају регулаторног периода. ЈП „Ковин-гас“ је планирао да се у току регулаторне 2010. год. на дистрибутивну мрежу р < 6 bar прикључи 170 нових купаца. Број места испоруке за 2010. год. је за Категорију 1 - 4.167 (домаћинства 4.051 и остали купци 116), за Категорију 2 - 7 места испоруке (неравномерна потрошња - 6, системи даљинског грејања - 1).

Оперативни трошкови

Економско – финансијска анализа оперативних трошкова уважила је пројектовану стопу инфлације за 2010. годину од 6,0%, као и да је планирана продаја природног гаса у регулаторном периоду за 35% већа у односу на остварење у претходној години, а што све има утицаја на планиране оперативне трошкове у регулаторном периоду.

Укупни оперативни трошкови који учествују у формирању максимално одобреног прихода за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца планирани су у регулаторном периоду у износу од 7.716.000 динара (за 14,5% мање у односу на остварење у претходној години) и њихова структура је приказана у следећој табели:

(у 000 динара)

Р/Б	Позиција	Биланс успеха за 2009. годину	Оправдани трошкови за 2009. годину	Планирано за 2010. годину	Индекс
1	2	3	4	5	6 (5/4)
1.	Трошкови материјала	580	580	602	103.8%
1.1.	Трошкови материјала за израду	24	24	24	100.0%
1.2.	Трошкови осталог материјала (режијског)	328	328	316	96.3%
1.3.	Трошкови горива и енергије	228	228	262	114.9%
2.	Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи	5,566	5,566	4,799	86.2%
2.1.	Трошкови зарада и накнада зарада (брuto)	4,456	4,456	3,754	84.2%
2.2.	Трошкови пореза и доприноса на зараде и накнаде зарада на терет послодавца	798	798	672	84.2%

2.3.	Трошкови накнада по уговору о делу	12	12	11	91.7%
2.4.	Трошкови накнада по ауторским уговорима				
2.5.	Трошкови накнада по уговору о привременим и повременим пословима				
2.6.	Трошкови накнада физичким лицима по основу осталих уговора				
2.7.	Трошкови накнада члановима управног и надзорног одбора	28	28	24	85.7%
2.8.	Остали лични расходи и накнаде	272	272	338	124.3%
3.	Трошкови производних услуга	790	790	694	87.8%
3.1.	Трошкови услуга на изради учинака				
3.2.	Трошкови транспортних услуга	178	178	190	106.7%
3.3.	Трошкови услуга одржавања	377	377	280	74.3%
3.4.	Трошкови закупнина	59	59	56	94.9%
3.5.	Трошкови сајмова				
3.6.	Трошкови рекламе и пропаганде	47	47	43	91.5%
3.7.	Трошкови истраживања				
3.8.	Трошкови развоја који се не капитализују				
3.9.	Трошкови осталих услуга	129	129	125	96.9%
4.	Нематеријални трошкови	2,089	2,089	1,621	77.6%
4.1.	Трошкови непроизводних услуга	148	148	141	95.3%
4.2.	Трошкови репрезентације	78	78	69	88.5%
4.3.	Трошкови премија осигурања	6	6	23	383.3%
4.4.	Трошкови платног промета	692	692	700	101.2%
4.5.	Трошкови чланарина				
4.6.	Трошкови пореза	16	16	16	100.0%
4.7.	Трошкови доприноса	31	31	30	96.8%
4.8.	Остали нематеријални трошкови	1,118	1,118	642	57.4%
5.	Део резервисања за накнаде и друге бенефиције запослених а који се исплаћују у регулаторном периоду				
6.	Укупно (1 + 2 + 3 + 4+5)	9,025	9,025	7,716	85.5%

Као полазна основа за оцену оправданости оперативних трошкова у регулаторном периоду коришћени су остварени оперативни трошкови у претходној години, а чију оправданост је ценила Агенција.

Економско – финансијска анализа појединачних оперативних трошкова нарочито је фокусирана на трошкове код којих је предвиђено значајније повећање у регулаторном периоду у односу на остварење у претходној години и који су планирани у значајнијем апсолутном износу, а то су:

- „Трошкови зарада, накнада зарада и остали лични расходи“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 4.799.000 динара (за 13,8% мање у односу на претходну годину). До смањења планираног износа трошка дошло је услед извршене прерасподеле запослених и

промене коришћеног кључа „учешће у директно алоцираним запосленим“ у регулаторном периоду у односу на претходну годину.

- „Остали лични расходи и накнаде“ планирани су у регулаторном периоду у износу од 338.000 динара (за 24,3% више у односу на претходну годину). Пораст овог трошка условљен је планираном исплатом отпремнине које нису исплаћиване у претходној години.
- „Трошкови добровољног додатног пензијског и инвалидског осигурања“ и „Трошкови услуга за хуманитарне, научне, спортске и културне циљеве“ нису планирани у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, предложени оперативни трошкови у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови амортизације

Трошкови амортизације планирани су у регулаторном периоду за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 549.000 динара.

Трошкови амортизације постојећих средстава планирани су у регулаторном периоду у износу од 516.000 динара (за 2,3% мање у односу на претходну годину), а трошкови амортизације средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду планирани су у износу од 33.000 динара и правилно су обрачунати у складу са планираним активирањем средстава у регулаторном периоду и дефинисаним процењеним корисним веком средстава која ће бити активирана у регулаторном периоду.

Према општем акту о рачуноводству и рачуноводственим политикама подносиоца захтева, трошкови амортизације се обрачунавају пропорционалном методом у процењеном корисном веку трајања средстава што је у складу са Методологијом.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови амортизације у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

План улагања

Укупна улагања у регулаторном периоду планирана су за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца у износу од 375.000 динара.

У претходној години у енергетској делатности трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца уложено је 77.000 динара из сопствених средстава.

Сопствена средства су планирана као укупан извор финансирања планираних улагања у регулаторном периоду и крећу се у границама планираног трошка амортизације. Сва планирана улагања ће бити активирана у регулаторном периоду.

На основу свега напред наведеног, извори финансирања планираних улагања у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови набавке природног гаса

Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке планирани су у регулаторном периоду у износу од 294.411.000 динара.

У обрачуну трошкова набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке примењена је цена по тарифном ставу "енергент" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца која укључује и трошкове коришћења транспортног система за природни гас у износу од 28,71 дин/м³ и цена по тарифном ставу "капацитет" трговца природним гасом ради снабдевања тарифних купаца у износу од 38,13 дин/м³/дан/година.

На основу свега напред наведеног, предложени трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке у регулаторном периоду се могу сматрати оправданим и прихватљивим.

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса

Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса планирани су у регулаторном периоду у износу од 32.219.000 динара и правилно су обрачунати у складу са Методологијом. Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса односе се искључиво на коришћење сопственог дистрибутивног система и могу се сматрати оправданим и прихватљивим.

Накнада на име ризика наплате потраживања

Накнада на име ризика наплате потраживања планирана је у регулаторном периоду у износу од 6.911.000 динара (2,0% од износа максимално одобреног прихода обрачунатог не узимајући у обзир накнаду на име ризика наплате потраживања у регулаторном периоду) и може се сматрати оправданом и прихватљивом.

Корекциони елемент

Корекциони елемент за енергетску делатност трговине на мало природним гасом за потребе тарифних купаца за 2009. годину правилно је обрачунат у складу са Методологијом у износу од 3.720.000 динара (1,5% од оствареног МОП-а у претходној години). Корекциони елемент је обрачунат за део првог регулаторног периода у коме су се регулисане цене примењивале (од 01.05. до 31.12.2009. године).

На основу свега напред наведеног, обрачунати корекциони елемент за 2009. годину се може сматрати оправданим и прихватљивим

Максимално одобрени приход

Максимално одобрени приход у регулаторном периоду према предлогу подносиоца захтева приказан је у следећој табели:

(у 000 динара)

Редни број	Позиција	Скраћенице	Износ
1.	Оперативни трошкови	ОТ _Г	7,716
2.	Трошкови амортизације	А _Г	549
3.	Трошкови набавке природног гаса, укључујући све зависне трошкове набавке	НПГ _Г	294,411
4.	Трошкови коришћења система за дистрибуцију природног гаса	ТД _Г	32,219
5.	Накнада на име ризика наплате потраживања	НРП _Г	6,911
6.	Корекциони елемент	КЕ _Г	3,720
	Максимално одобрени приход:	МОП _Г	345,526

ЦЕНЕ ПРИРОДНОГ ГАСА ЗА ТАРИФНЕ КУПЦЕ

Алокација предложеног максимално одобреног прихода предметне енергетске делатности на тарифне елементе (односно израчунавање цена по тарифним ставовима) извршено је у складу са Тарифним системом.

Ради целовитог сагледавања економско – финансијских ефеката који су последица обрачуна цена природног гаса за тарифне купце подносиоца захтева, у наставку је приказан упоредни преглед постојећих и предложених цена цена природног гаса за тарифне купце:

Категорије корисника	Групе корисника	Тарифни став „енергент“ (дин/м ³)		Тарифни став „капацитет“ (дин/м ³ /дан/година)		Тарифни став „накнада по месту испоруке“ (дин/место испоруке/година)	
		Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене	Постојеће цене	Предложене цене
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	31,69	33,98			1.792,73	1.950,67
	Остали корисници	30,59	32,20	84,00	173,26	1.792,73	1.950,67
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	30,38	31,75	64,94	143,88	17.927,28	19.506,73
	Системи даљинског грејања	30,38	31,75	74,64	145,79	17.927,28	19.506,73

Категорије корисника	Групе корисника	Просечне остојеће цене у дин/м ³	Просечне предложене цене у дин/м ³	Индекс
Категорија 1 p < 6 bar	Домаћинства	33,87	36,20	106,9
	Остали купци	31,08	33,52	107,9
Категорија 2 6 ≤ p < 16 bar	Неравномерна потрошња	31,46	32,43	103,1
	Системи даљинског грејања	30,95	32,67	105,6
Просечна цена у дин/м ³		32,10	33,94	105,7

Напомена: Просечна цена прерачуната у дин/м³ која је приказана у табели има искључиво информативни карактер (ради упоредивости података).